

Til lovforslag nr. L 165. Beretning afgivet af erhvervsudvalget den 18. august 1980

Beretning

over

Forslag til lov om forsikringsvirksomhed

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder. I forbindelse hermed har industriministeren dels skriftligt, dels i samråd besvaret en række spørgsmål.

Lovforslaget blev ikke færdigbehandlet i udvalget, da dets store omfang og opklaringen af komplicerede, forsikringstekniske spørgsmål gjorde behandlingen meget tidskrævende. Endvidere måtte en færdigbehandling af væsentlige bestemmelser i forslaget afvente folketingets behandling af forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber,

forslag til lov om ændring af lov om anpartselskaber og forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser, som først blev vedtaget ved folketingsårets afslutning. Som lov nr. 266 af 16. juni 1980, lov nr. 267 af 16. juni 1980 og lov nr. 268 af 16. juni 1980.

Som bilag til beretningen er aftrykt de af udvalget stillede spørgsmål og industriministerens svar herpå (Bilag 1), samt de af industriministeren stillede ændringsforslag (Bilag 2).

P. u. v.

TOVE LINDBO LARSEN
formand

Udvalgets spørgsmål og ministerens besvarelser heraf

Spørgsmål 1:

Udvalget udbeder sig et notat om gensidige forsikringsselskabers opbygning.

Svar:

De væsentligste karakteristika ved et gensidigt forsikringsselskab er følgende:

Organisationsform

Forsikringstagerne er automatisk medlemmer af selskabet, og andre kan ikke blive medlemmer. Dette indebærer, at forsikringstagerne har indflydelse på selskabets anliggender. I større gensidige selskaber har dog som regel kun repræsentanter for medlemmerne (repræsentantskabet) adgang til at deltage i generalforsamlingerne. Det gensidige selskab har i øvrigt en bestyrelse, for hvis sammensætning, der gælder de samme regler som for aktieselskaber, og en direktion, der varetager den daglige ledelse.

Hæftelse

I et gensidigt selskab hæfter forsikringstagerne for selskabets forpligtelser. Omfanget af medlemmernes hæftelse beror på, hvad der er bestemt i vedtægterne. For så vidt angår skadesforsikring, er der ingen begrænsninger med hensyn til hæftelsen udover, at de enkelte medlemmer normalt kun hæfter i forhold til de forsikringer, som de har tegnet, medens hæftelsen, for så vidt angår livsforsikringer, normalt har den form, at der i tilfælde af insolvens sker en nedsættelse af de ydelser, der tilkommer medlemmerne i henhold til deres policer.

Medlemmernes hæftelse for selskabets forpligtelser kan kun gøres gældende af selskabet. Ved stadfæstelse af selskabets vedtægter vil det blive påset, at disse indeholder bestemmelser, der sikrer, at selskabets opkrævning hos medlemmerne sker efter et lighedsprincip, f. eks. i forhold til forsikringssummen eller den ordinære præmie. Selskabets krav mod medlemmerne kan ikke overdrages eller pantsættes.

Kapitalkrav

Det gensidige selskab skal have en i forhold til den samlede virksomhed tilstrækkelig garantikapital eller anden basiskapital. Dri-ver selskabet skadesforsikringsvirksomhed, vil det, såfremt dets præmier er variable, i et vist omfang ved et regnskabsårs udløb til basiskapitalen kunne medregne de tillægspræmier, som kunne have været afkrævet dets forsikringstagerne i løbet af regnskabsåret. En eventuel garantikapital må ikke nedsættes, medmindre industriministeren giver sit samtykke hertil.

Spørgsmål 2:

Hvorledes har ministeren tænkt sig, at bestemmelsen i § 3, stk. 2, nr. 2, skulle kunne praktiseres, såfremt aktie- eller anpartsselskabet er hjemmehørende i udlandet?

Svar:

Jeg vil begrænse mig til at besvare spørgsmålet for så vidt angår aktieselskaber, idet anpartsselskaber ifølge forslaget § 5 ikke må udøve forsikringsvirksomhed.

Forsikringsvirksomhedsloven finder kun anvendelse på virksomhed, der drives af selskaber etableret her i landet. Dette indebærer, at loven ikke finder anvendelse på udenlandske selskaber, uanset om disse ifølge koncerndefinitionen enten som moderselskaber eller datterselskaber indgår i en koncern med selskaber, der er registreret her i landet.

Spørgsmål 3:

Idet der ad § 3, stk. 2, pkt. 1 i. f., peges på ministerens egne bemærkninger ad § 3 (side 63, 1. spalte, sidste afsnit), ønskes oplyst, om ministeren virkelig mener, at det af 2 sideordnede selskaber »tilfældige« selskab, som udpeges som moderselskab, tillige i henhold til § 83, stk. 4, skal have koncernmedarbejderrepræsentation.

Teoretisk kunne det tænkes, at »moderselskabet« har 30 medarbejdere og »datterselskabet« 40 medarbejdere. I så fald vil »datterselskabet«s medarbejdere kunne besætte

alle medarbejderposterne i den bestyrelse, som alene varetager »moderselskabet«s interesser.

Svar:

Som hovedregel udpeges moderselskabet i et koncernlignende forhold efter forslaget § 3, stk. 2, nr. 1 af de pågældende selskaber. Kun hvor disse ikke selv udpeger et moderselskab, udpeges dette af forsikringstilsynet.

Det er hensigten med bestemmelsen i forslaget § 83, stk. 4, at reglerne om koncernmedarbejderrepræsentation skal anvendes på alle selskaber, hvor reglerne om koncerner er gældende helt eller delvist. Dersom de pågældende selskaber tilsammen har mindst 50 medarbejdere, er det selskabernes samlede medarbejderstab, der har ret til at vælge koncernrepræsentation til moderselskabets bestyrelse.

Hvor moderselskabet beskæftiger mindst 50 medarbejdere, har disse altid ret til en selvstændig repræsentation på to medlemmer og to suppleanter, og selv om denne betingelse ikke er opfyldt får de dog en mulighed for repræsentation i selskabets bestyrelse, hvis reglerne for koncernrepræsentation er opfyldt.

Spørgsmål 4:

Under behandlingen af den nugældende aktieselskabslovs § 26, stk. 2, var der i folketinget enighed om, at lovforslagets bestemmelse om, at aktiebogen skulle være offentlig tilgængelig, ikke var tilstrækkelig motiveret.

Det bedes oplyst, hvormed den mod § 26 stridende bestemmelse i lovforslagets § 61, stk. 4, nu motiveres.

Svar:

Forslagets § 61, stk. 4 er identisk med § 1, nr. 2 (§ 28 a, stk. 2) i det foreliggende forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber. Bestemmelsen er udarbejdet til opfyldelse af folketingsbeslutning nr. B 12 af 21. december 1979, pkt. 2:

»Der gennemføres øget offentlig indsigt i aktie- og anpartsselskabers ejerforhold«.

Spørgsmål 5:

Hvormed begrundes reglen i lovforslagets § 66, stk. 1, der i relation til erhvervelse af egne aktier stiller forsikringsaktieselskaber

ringere end andre aktieselskaber ifølge aktieselskabslovens § 48, stk. 1?

Svar:

Reglen i lovforslagets § 61, stk. 1, der i almindelighed forbyder forsikringsaktieselskaber at erhverve egne aktier, svarer til bestemmelsen i § 43, stk. 1, 1. pkt. i den gældende lov.

Det generelle forbud mod forsikringsaktieselskabers erhvervelse af egne aktier blev indført ved lov nr. 147 af 13. maj 1959, da reglerne for livsforsikrings- og skadesforsikringsvirksomhed blev samlet i én lov, men det havde allerede da været gældende praksis i en årrække, i hvert fald for livsforsikrings vedkommende, hvor aktiekapitalen ikke måtte nedsættes uden forsikringsrådets tilladelse.

Meningen med en skærpe i forhold til aktieselskabsloven er den samme som for hele den særlige tilsynslovgivning på forsikringsområdet, nemlig at beskytte forsikringstagerne.

En erhvervelse af egne aktier svarer til en nedsættelse af basiskapitalen, hvilket principielt ikke bør finde sted. Hvor forholdene taler derfor, kan forsikringstilsynet dog tillade erhvervelse på indtil i alt 10 pct. af aktiekapitalen.

Spørgsmål 6, 10, 14 og 15:

»Ministerens kommentarer udbedes til Assurandør-Societetets bemærkninger i skrivelsen af 31. januar 1980 til lovforslagets § 90, stk. 3 og 4, om direktørers deltagelse i spekulationsforretninger, § 126, stk. 2, om aktionærlån, §§ 140, stk. 2, og 142, stk. 1, om udtrykket »udbetaling til medlemmer« og § 144 om lån til aktionærer og garanter m. v.«

Spørgsmål 10:

»Hvad er begrundelsen for § 90, stk. 3, der ikke har været medtaget i de to foregående forslag til lov om forsikringsvirksomhed?«

Spørgsmål 14:

»Begrundelsen for § 126, stk. 2, udbedes, og det bedes oplyst om tilsvarende gælder for banker og sparekasser.«

Spørgsmål 15:

»En udbygning af udbyttebegrænsningsbestemmelserne i § 140, stk. 2, og § 142, stk. 1, udbedes.«

Svar på spørgsmål 6, 10, 14 og 15:

Til udvalgets orientering vedlægges kopi af Assurandør-Societetets skrivelse af 31. januar 1980. (optrykt side 7-13).

Bestemmelsen i lovforslagets § 90, stk. 3, forbyder, i lighed med bank- og sparekasselovens § 19, stk. 4, at direktører for egen regning udfører eller deltager i spekulationsforretninger. Forbudet i bestemmelsen er begrundet i ønsket om at hindre, at der skal kunne opstå interessekonflikter, hvorved det må erindres, at direktionen ofte har til opgave at placere meget store beløb på selskabets vegne.

I § 90, stk. 4, foreslås, med bank- og sparekasselovens § 19, stk. 5 som forbillede, at direktører ikke uden tilladelse fra forsikringstilsynet må eje eller drive selvstændig erhvervsvirksomhed eller som bestyrelsesmedlem, funktionær eller på anden måde deltage i ledelsen eller driften af anden erhvervsvirksomhed end det pågældende selskab, eller selskaber inden for samme koncern.

Som det fremgår af bestemmelsen, er der ikke tale om et ubetinget forbud, idet forsikringstilsynet kan give tilladelse til selvstændig erhvervsvirksomhed. Jeg vil ikke finde det rigtigt på forhånd at binde tilsynet til en bestemt dispensationspraksis. Der er derfor ikke angivet nærmere retningslinjer herfor i bemærkningerne.

§ 126, stk. 2, og § 144 svarer i hovedsagen til aktieselskabslovens § 103, stk. 2, og § 115, og er bl. a. begrundet i risikoen for interessekonflikter mellem selskabet og dets aktionærer, bestyrelse m. v. Jeg finder ikke, at der i denne henseende er grund til at have lempeligere regler for forsikringsselskaber end for aktieselskaber, der driver anden virksomhed.

Hensigten med forslagets § 140, stk. 2 er at undgå en udhuling af kravene til solvensmargenen i §§ 34 og 73, idet udbetaling af udbytte til aktionærer eller medlemmer ud over de muligheder et eventuelt driftoverskud tilsigter vil betyde en nedsættelse af basiskapitalen og dermed en generelt øget risiko for forsikringstagerne.

Forslagets § 142, stk. 1, er en sanktionsbestemmelse til § 140, og den er i alt væsentligt svarende til aktieselskabslovens § 113.

For at stille de to selskabsformer, aktieselskaber og gensidige selskaber, lige er reglerne også gjort anvendelige på udbetaling til de gensidige selskabers medlemmer, hvorved sigtes til formuefordele, som kan tilflyde medlemmerne på bekostning af basiskapitalen.

Spørgsmål 7:

»Reglerne i kapitel 19 om forsikringselskabers opløsning er udformet i overensstemmelse med aktieselskabslovens kap. 14 som affattet ved 1977-loven om ændring af visse lovbestemmelser om konkurs m. v. Assurandør-Societetet har i sin skrivelse af 31. januar 1980 kritiseret lovforslagets bestemmelse om pligtmæssig konkurs, ligesom man på basis af de indtil nu indhøstede erfaringer i forbindelse med likvidationen af forsikringsaktieselskabet Aktiv fremfører en motiveret kritik af og forslag til andre af kapitlets regler. Har ministeren indhentet udtalelser fra forsikringsrådet og kammeradvokaten om deres syn på denne kritik, og i beskæftende fald hvad indeholder disse udtalelser siden ministeren har tilsidesat Assurandør-Societetets kritik?«

Svar:

Jeg anser det for naturligt, at de nye regler fra aktieselskabsloven og konkursloven overføres på forsikringsaktieselskaberne, ligesom visse regler fra aktieselskabsloven af 1930 findes i den gældende lov. Derfor bygger lovforslaget på det princip, at reglerne også skal anvendes på forsikringsselskaber i det omfang, det er foreneligt med disse selskabers særlige forhold.

Jeg har derfor ikke fundet det påkrævet at indhente udtalelser fra forsikringsrådet og kammeradvokaten om de bemærkninger til lovforslagets kapitel 19, som er fremsat af Assurandør-Societetet.

Erfaringerne fra likvidationen af »Forsikringsaktieselskabet Aktiv« vil indgå i det udvalgsarbejde omkring en kollektiv sikringsordning, som er omtalt i besvarelsen af spørgsmål 8 og 12.

Spørgsmål 8 og 12:

Idet der ad forslagens § 209 gøres opmærksom på, at der i henhold til handelsministeriets bekendtgørelse nr. 480 af 22. september 1975 ikke udstedes særskilt koncession til bygningsbrandforsikring, og at en række selskaber har koncession til »alle klasser«, således at forslaget måske ikke er særlig praktisk, spørges der, om det vil være rimeligt, at de gensidige selskaber således skal hæfte for aktieselskaberne, idet konkurs for de gensidige næppe kan blive aktuel på grund af den interne solidariske hæftelse i et gensidigt selskab.

Spørgsmål 12:

Vil ministeren søge den i § 209 med bemærkninger omhandlede garantiordning afklaret, inden lovens vedtagelse?

Svar på spørgsmål 8 og 12:

Jeg vil indledningsvis bemærke, at forslaget skal forstås således, at reglerne om gensidig hæftelse ved forsikringsselskabers likvidation eller konkurs omfatter »alle selskaber, der har koncession til bygningsbrandforsikring«, dvs. alle selskaber hvis koncession indbefatter bygningsbrandforsikring. Jeg vil dog ikke afvise, at det kan vise sig rimeligt at etablere en kollektiv sikringsordning særskilt for gensidige selskaber og forsikringsaktieselskaber.

Der er imidlertid på nuværende tidspunkt ikke taget stilling til den nærmere udformning af en sådan hæftelsesordning, idet den må forudsætte en opklaring og stillingtagen til en række forsikringstekniske, økonomiske og juridiske problemer, som er særdeles komplicerede. Dette arbejde kan mest hensigtsmæssigt gøres i et udvalg, hvor ekspertise på disse sagsområder er repræsenteret sammen med de berørte interesser.

En sådan omfattende udredning kan ikke tilendebringes inden lovens forventede vedtagelse, og jeg vil anse det for forkert, om jeg foregreb udvalgets arbejde ved på forhånd at udtale mig om, hvorvidt særlige forhold for bygningsbrandforsikring gør, at de gensidige selskaber bør holdes udenfor en kommende garantiordning. Jeg kan oplyse, at de bestående hæftelses- og poolordninger for lovpligtige forsikringer medtager alle selskaber, der driver forsikring indenfor de pågældende kategorier uanset selskabsform.

Spørgsmål 9:

»Vil ministeren fjerne bestemmelserne om medarbejderrepræsentation i koncernbestyrelser, indtil dette problem er afklaret i EF-regie?«

Svar:

Forslaget til 5. selskabsdirektiv om ledelsens struktur er på et meget forberedende stade, og der foreligger på nuværende tidspunkt ikke et endeligt forslag fra EF-kommissionens side. Da direktivforslaget bygger på en harmonisering af de nationale lovgivninger, vil en vedtagelse kunne medføre visse ændringer, som det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at forudse. Jeg finder derfor ikke heri nogen begrundelse for at fjerne bestemmelserne om medarbejderrepræsentation i koncernbestyrelser.

Spørgsmål 11:

Såfremt bestemmelserne om pligtmæssig konkurs bevares (kapitel 19), vil ministeren da ophæve særreglen i forsikringsaftalelovens § 26, stk. 1, således at der ved konkurs gælder samme regler som ved frivillig likvidation (forsikringsaftalelovens § 27, stk. 2)?

Svar:

Jeg er enig i, at det forhold, at insolvente forsikringsselskaber efter lovforslaget kun kan behandles efter reglerne om konkurs ikke bør føre til vanskeligheder for overdragelsen af det fallerede selskabs forsikringsbestand.

Jeg har sympati for en ændring som den, der er nævnt i spørgsmålet, idet dette ville stemme bedst med den nye konkurslov, der giver en større mulighed for afvikling af boet ud fra mere forretningsmæssige synspunkter, samtidig med, at den øgede mulighed for overførsel af forsikringsbestanden ville mindske forsikringstagernes risiko for manglende forsikringsdækning.

Forsikringsaftaleloven hører imidlertid ikke under industriministerens område, men under justitsministerens. Jeg vil derfor drage omsorg for, at spørgsmålet rejses overfor justitsministeren.

Spørgsmål 13:

»Udvalget udbeder sig en udredning om de tekniske vanskeligheder, en vedtagelse af § 104, stk. 3, måtte indebære.«

Svar:

Bestemmelsen, der ganske svarer til aktieselskabslovens § 65, stk. 2, og bank- og sparekasselovens § 8 a, stk. 1, sidste punktum, har til formål at sikre, at også et mindretal skal have mulighed for at komme til orde og stille spørgsmål på generalforsamlingen. Erfaringen viser, at der ikke er mange medlemmer og garanter, der møder frem på generalforsamlingen. Der vil derfor næppe kunne

opstå sådanne tekniske eller praktiske vanskeligheder, f. eks. med hensyn til at skaffe egnede lokaler, at bestemmelsens indhold ikke er praktisk realisabel.

Det fremgår i øvrigt af § 104, stk. 3, 2. pkt., at vedtægterne i det gensidige selskab kan bestemme, at medlemmer og garanter for at kunne møde skal have anmeldt deres deltagelse hos selskabet en vis tid, dog højst 5 dage, før generalforsamlingen. Denne bestemmelse tilsigter at give bestyrelsen mulighed for en passende tid før generalforsamlingen at træffe de fornødne foranstaltninger til generalforsamlingens praktiske tilrettelægelse og gennemførelse.

ASSURANDØR-SOCIETETET

København, den 31. januar 1980

Industriministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Med ministeriets skrivelse af 16. januar d. å. har societetet modtaget et udkast til en ny lov om forsikringsvirksomhed med anmodning om en udtalelse inden den 31. ds.

Udkastet er ikke ledsaget af motiver. Med det forbehold, som denne omstændighed og den korte tidsfrist for et svar nødvendiggør, skal societetet bemærke følgende:

1. ad § 1, stk. 3

Societetet må nære betænkelighed ved den vidtgående bemyndigelse, der her gives ministeren, og tillader sig herved i det hele at henvise til punkt 2 i sit brev til ministeriet af 18. oktober 1979 om EF-coassurance-direktivet, Deres j. nr. 550-2-78.

2. ad § 2, stk. 1, nr. 1, jfr. kapitel 22

Bestemmelsen i kapitel 22, specielt henvisningen i § 206 til §§ 193-199 forekommer ikke klare. Det er muligt, at spørgsmålet om det faktiske tilsyn med de tværgående pensionskasser vil blive afklaret i bemærkningerne til loven.

Bemærkningerne til § 178, stk. 2, i lovforslag nr. 250/1978 antyder, at der er tanker om, at de tværgående pensionskasser i relation til udtrædende medlemmer faktisk skal virke som forsikringsselskaber.

Societetet vil forbeholde sig at komme tilbage til disse spørgsmål, når bemærkningerne foreligger.

3. ad § 3

Societetet rejser spørgsmålet, i hvilket omfang reglen i stk. 2, nr. 2, er anvendelig, hvis aktie- eller anpartsselskabet er hjemmehørende i udlandet.

4. ad § 5

Det ville formentlig under hensyntagen til den nye redaktion af §§ 1 og 2 være både rigtigere og gøre meningen klarere, hvis or-

dene »der omfattes af denne lov« blev slettet.

5. ad § 60

Efter at man med føje i konsekvens af gennemførelsen af solvensmargenreglerne i 1. skadesforsikringsdirektiv har opgivet kravene om lovmæssig reservefond og kursreguleringsfond, er det efter societetets opfattelse uhensigtsmæssigt i samme åndedræt at foreslå etableringen af en ny fond. Societetet kan være enig i, at beløb, der ved ustedelse af aktier til overkurs opnås for aktierne ud over deres pålydende, ikke kan tages til indtægt i driftsregnskabet, men henstiller under henvisning til det anførte, at formuleringen ændres således, at beløbene blot kræves henlagt til reserverne.

6. ad § 61, jfr. § 129

a) Påbudet i stk. 4 retter sig til aktionærerne, men bestemmelsen er den eneste i loven, som har denne adresse, og vil derfor ikke være kendelig for og næppe blive opfyldt af ret mange. Dette forekommer uheldigt, især da en overtrædelse af påbudet er foreslået strafsanktioneret i § 258.

En oplysningspligt om ihændeleveraktier vil i realiteten gøre disse aktier til en slags navneaktier. Vil oplysningen ikke føre til, at ejerforholdet »er noteret i aktiebogen eller anmeldt og dokumenteret« og dermed til stemmeret (jfr. aktieselskabslovens § 27), når oplysningerne – som man må formode – skal dokumenteres ved forevisning af aktiebrev?

b) Kravet i stk. 3 om, at foretegnelsen »skal være tilgængelig for enhver« er åbenbart urimelig. Bestemmelsen er i modstrid med bestemmelsen i aktieselskabslovens § 26, stk. 2, hvorefter aktiebogen på selskabets kontor skal være tilgængelig for offentlige myndigheder. Desuden har en repræsentant for arbejdstagerne og bestyrelsen adgang til

aktiebogen. Folketingsudvalgets betænkning indeholdt følgende bemærkninger til denne bestemmelse, som blev ændret under folketingsbehandlingen:

»Udvalget har ikke fundet, at aktieselskabslovforslagets bestemmelse i § 26, stk. 2, om, at aktiebogen skulle være tilgængelig for offentligheden, var tilstrækkelig motiveret.

For at modvirke muligheden for uønskede spekulationer mod selskabet har udvalget anset det for hensigtsmæssigt alene at lade aktiebogen være tilgængelig for bestyrelsen, offentlige myndigheder og for en repræsentant for arbejdstagerne i de selskaber, hvor arbejdstagerne ikke gennem deres valgte bestyrelsesmedlem har mulighed for at have indseende med, hvem der er aktionær.

Disse betragtninger gælder fortsat.

Når betænkes, hvor sensibelt hele spørgsmålet om dataregistrering har været og fortsat er, må det bero på en simpel fejl, at der ikke er tilføjet »af bestyrelsens medlemmer, selskabets medarbejdere, aktionærer og revisorer samt forsikringstilsynet«, som vel må være den videste kreds, der kan have reel interesse i fortegnelsen.

Bestemmelsen bør yderligere have en tilføjelse om, at de, der har benyttet sig af retten til at se fortegnelsen, er underkastet samme tavshedspligt om indholdet og samme strafansvar, som gælder i henhold til lov om private registre, subsidiært i henhold til forslagens § 256, stk. 1. Ellers ville der opstå den helt paradoksale situation, at de, der fører fortegnelsen (formelt bestyrelsen og direktionen), ikke kan udtale sig om eller dementere det, alle andre kan sige.

c) Bestemmelsen i § 129, stk. 2, sidste punkt, vil societetet foreslå slettet, subsidiært at det af bemærkningerne til lovforslaget kommer til at fremgå, at der i årsberetningen ikke må angives navne på aktionærerne, men alene at »X aktionærer har anmeldt, at de på statusdagen ejer Y pct. af aktiekapitalen«.

Begrundelsen herfor er dels hensynet til privatlivets fred, dels at den offentliggørelse af aktionærernes navne, som ellers ville ske, yderligere ville medvirke til at indskrænke lysten til at investere i aktier.

d) Det kan i øvrigt tilføjes, at der utvivlsomt vil være mange flere og for tiden uoverskuelige problemer ved at indføre adgang for enhver til den i § 61, stk. 3, nævnte fortegnelse, og at disse spørgsmål for tiden er gen-

stand for en grundig og sagkyndig overvejelse i ekspertudvalg i fællesmarkedsregi i forbindelse med forslaget til det 7. selskabsdirektiv. Det forekommer stærkt forhastet at indføre en regel, hvis skadelige effekt regeringen og et flertal i folketinget i hvert fald for få år siden har været enige om, jfr. den ovenfor citerede udtalelse fra folketingsudvalget, uden at afvente afslutningen af disse overvejelser.

7. ad § 64, stk. 2

Bestemmelsen er formentlig overflødig.

8. ad § 66, stk. 2

Det henstilles, at kravet om forsikringstilsynets tilladelse til erhvervelse af egne aktier udgår, således at forsikringsaktieselskaber i denne henseende ikke stilles ringere end andre aktieselskaber, iflg. aktieselskabslovens § 48, stk. 1.

9. ad §§ 83-84

Alle bestemmelser om medarbejderrepræsentation er blændet i udkastet, og societetet må derfor forbeholde sig sin stilling til dette spørgsmål.

10. ad § 85, stk. 1

Det er fortsat societetets opfattelse, at offentlige repræsentanter i forsikringsselskabers bestyrelser er overflødige. Societetet har tidligere givet udtryk for og begrundet denne opfattelse, jfr. ministeriets lovudkast af 1. juli 1976, j. nr. 180-2-76, og societetets udtalelser af 23. august 1976, punkt 11, samt den deri nævnte skrivelse af 23. maj 1973 til folketingets erhvervsudvalg, hvortil vi henviser.

Societetet har også tidligere over for både ministeriet og folketinget givet udtryk for, at offentlige repræsentanter, såfremt forslaget gennemføres, i enhver henseende bør have samme rettigheder og pligter som bestyrelsens øvrige medlemmer. Dette må også gælde i relation til deres vederlæggelse, og societetet ville derfor finde det rettest, at § 85, stk. 2, udgik.

11. ad § 90, stk. 3 og 4

Et helt tilsvarende generelt forbud mod direktørers deltagelse i spekulationsforretninger for egen regning var indeholdt i § 75, stk. 3, i ministeriets lovudkast af 1. juli 1976. So-

societetet kritiserede i sin udtalelse af 23. august 1976 denne bestemmelse som alt for vidtgående, idet det påpegedes, at de bag bestemmelsen i bank- og sparekasselovens § 19 liggende hensyn ikke gør sig gældende for forsikringsområdet, og societetet foreslog, at man i stedet lod de for bestyrelsens medlemmer gældende regler om spekulationsforretninger tillige omfatte direktører.

Ministeriet fulgte i alt væsentligt societetets forslag ved udformningen af det følgende lovudkast af 4. november 1976, § 75, og denne bestemmelse blev uændret gentaget både i lovforslag nr. 156 af 12. april 1977 og lovforslag nr. 250 af 19. maj 1978, § 80. Societetet stiller sig derfor uforstående overfor påny at se den kritiserede bestemmelse optaget i loven og må atter henstille, at stk. 3 slettes, og at udkastet kommer til at svare til de to sidstnævnte lovforslag.

Det henstilles i øvrigt, at det – som tilfældet var med hensyn til disse lovforslag – af bemærkningerne til bestemmelserne i § 90, stk. 4, om direktørers selvstændige erhvervsvirksomhed kommer til at fremgå, at forsikringsstilsynets tilladelse normalt må gives, medmindre der foreligger fare for interessekonflikter.

12. ad § 104, stk. 2 og 3

Societetet forstår ordlyden således, at vedtægterne lovligt kan bestemme, at organisationer og andre juridiske personer, der ikke i sig selv behøver at være medlemmer, kan udpege stemmeberettigede repræsentanter til generalforsamlingen. Under denne forudsætning vil den særlige overgangsbestemmelse i § 261, stk. 5, kunne udgå.

Reglen i stk. 3 om møderet for samtlige medlemmer kan for større gensidige selskaber skabe store praktiske vanskeligheder, men om § 104 vil ministeriet i øvrigt modtage særlige kommentarer fra Foreningen af gensidige forsikringselskaber.

13. ad § 125, stk. 2, III a.2

Såfremt societetets ovenfor ad § 60 stillede forslag ikke følges, vil det formentlig her være nødvendigt tillige at henvise til § 60-fonden.

14. ad § 126, stk. 2

Bestemmelsen svarer til aktieselskabslovens § 103, stk. 2, der ikke gælder for banker. Som tidligere fremført over for ministeriet finder societetet, at bestemmelserne om aktionærlån m. v. er lige så overflødige og uhensigtsmæssige i forsikringselskaber, som de er det i banker, idet der bl. a. på grund af det udstrakte offentlige tilsyn hverken i banker eller forsikringselskaber er nogen praktisk mulighed for ved aktionærlån eller lån til direktionen eller bestyrelsen at udhule omverdenens sikkerhed for, at aktiekapitalen er til stede. § 126, stk. 2, foreslås derfor slettet.

15. ad § 128, nr. 14

Ordlyden i første punktum skal formentlig være:

»Antallet og den pålydende værdi af selskabets beholdning af egne aktier og den procentuelle andel, disse udgør af aktiekapitalen«.

16. ad § 129

Der henvises til bemærkningerne under punkt 6, ad § 61.

17. ad §§ 140, stk. 2, og 142, stk. 1

Det henstilles, at det i bemærkningerne klargøres, hvad der skal forstås ved »udbetaling til medlemmer«.

18. ad § 144, stk. 1 og 3

Disse bestemmelser er en gentagelse af lovforslag nr. 156 1977, § 125, stk. 1–3, og lovforslag nr. 250 1978, § 133. Om udkastet til lovforslag nr. 156 1977 (§ 127) udtalte societetet den 23. august 1976:

»Stk. 1 gentager AL § 115.1., som dog ifølge stk. 3 ikke finder anvendelse på banker. Kapitalplacering er for forsikringselskaber som for banker et led i deres normale virksomhed, og udlån til den i § 127 omhandlede personkreds er således ikke som for andre aktieselskaber et forhold, der i særlig grad på grund af sin usædvanlighed giver anledning til ekstraordinære forholdsregler udover de i stk. 2 anførte. Hertil kommer, at forsikringselskabers kreds af aktionærer ofte er så stor og i visse tilfælde, endog hvor der skal ske notering i aktiebog, så ubestemt, at det ikke vil være rimeligt at pålægge selskaberne den binding, der ligger i ordene: »og alene i det

Bilag til beretning o. lovf. om forsikringsvirksomhed
 omfang, hvori selskabets egenkapital overstiger den bundne egenkapital«. Disse ord foreslås derfor slettet.

Societetet foreslår under alle omstændigheder 2. punktum slettet, da der ikke bør kunne rejses tvivl om gyldigheden af de forpligtelser, forsikringsselskabet har indgået.«

Societetet fastholder disse bemærkninger. Societetet må endvidere fortsat henstille, at ordene i stk. 2, 1. pkt. »herunder om lånevilkår og værdiansættelse« udgår, idet denne tilføjelse i forhold til ordlyden af aktieselskabslovens § 105, stk. 2, ikke hidfører fordele, der opvejer det ekstraarbejde, bestemmelsen medfører, og der ikke ses at være nogen særlig grund til en sådan særregel for forsikringsselskaber.

19. ad kapitel 16 og 17

Det henstilles, at der lovhjemles stempel-frihed for overdragelse af et selskabs aktiver i forbindelse med overdragelse af en forsikringsbestand.

20. ad § 157, stk. 5

Societetet finder fortsat, at betænkelighederne ved afgivelse i genforsikring af en kvote eller en væsentlig del af et selskabs forsikringer er ubegrundede, og at stk. 5 derfor kan udgå.

21. ad kapitel 19

Societetet kan henholde sig til sine bemærkninger i 1978 om reglerne om afvikling af forsikringsselskaber, som er kommet i økonomiske vanskeligheder (jfr. vedlagte fotokopi af societetets skrivelse af 22. marts 1978 til handelsministeren). Helt nødvendigt synes det at være, såfremt bestemmelserne om pligtmæssig konkurs bevares, at ophæve særreglen i FAL § 26, stk. 1, således at der om konkurs gælder samme regler som om frivillig likvidation, jfr. § 27, stk. 2.

De erfaringer, der foreløbig er indvundet i forbindelse med likvidationen af forsikringsselskabet Aktiv A/S, tyder stærkt på, at det er uhensigtsmæssigt at indskrænke sig til at udpege en kurator efter skifteretternes sædvanlige praksis, dvs. normalt en advokat uden særligt kendskab til forsikringsvirksomhed, også selvom kreditorerne – i modsætning til hvad der er tilfældet ved likvidationen af Aktiv – får adgang til informationer

om boets stilling og indflydelse på afviklingen. Forsikringstilsynet bør derfor have adgang til at udpege en medkurator, ligesom det bør kunne træffe bestemmelse om eventuel overdragelse af porteføljen samt i øvrigt om administrationen af porteføljen og om behandlingen af anmeldte forsikringsskader. Endelig bør selskabet under konkursen vedblivende være undergivet tilsynet.

I forbindelse med likvidationen af Aktiv og med administrationen af den af de øvrige forsikringsselskaber stillede garanti har der rejst sig især to problemer, som synes at have fået en utilfredsstillende løsning.

Når forsikringsselskaber deltager i en garantiordning som den omhandlede, er det for dem en forudsætning, at deres garanti alene anvendes til dækning af forsikringsmæssige krav på det konkursramte selskab, og at garantien ikke kommer selskabet, dvs. de øvrige kreditorer eller endog dets aktionærer til gode. Det vil således ikke være rimeligt, at de garanterende selskaber hæfter fuldt ud over for de skadelidte, medens genforsikringens andel i de af de garanterende selskaber dækkede skader går ind i boet. Der bør derfor skabes adgang for de skadelidte til under ét at gøre et separatistlignende krav gældende over for boet, for så vidt angår dettes krav på genforsikringsselskaberne. Genforsikring tegnes alene til dækning af de forsikringsmæssige forpligtelser, og det er ikke rimeligt, at de øvrige kreditorers dækning stiger, jo større og jo flere skader selskabet er forpligtet til at dække.

Det er endvidere af samme grund påkrævet, at der ad lovgivningsvejen skabes udtrykkelig hjemmel for forsikringsselskaber, der deltager i en garantiordning eller i en gensidig hæftelse som omhandlet i udkastets § 209, til at modregne deres andel i garantien med boets eventuelle regreskrav på dem.

På basis af erfaringerne fra behandlingen af Aktiv-sagen vil societetet få meget svært ved i en tilsvarende fremtidig situation at medvirke til eller anbefale sine medlemsselskaber at deltage i en garantifordning, før der er etableret en lovmæssig løsning af de nævnte 2 punkter og måske også af en række andre praktiske spørgsmål, som opstår bl. a. som følge af vanskelighederne ved at forene de ikke altid sammenfaldende hensyn, der skal varetages af likvidator, forsikringstilsyn og garanterende selskaber.

Det tilføjes, specielt for så vidt angår mulighederne for etablering af eventuelle fremtidige garantiordninger, at man kunne overveje at tillægge forsikringstilsynet hjemmel til at foretage en overdragelse til det eller de garanterende selskaber efter retningslinjer, der er analoge med, hvad der gælder ved administration af en livsforsikringsbestand. Denne overdragelse skulle ikke alene omfatte det konkursramte selskabs tilgodehavender hos forsikringstagere og genforsikringselskaber, men også de aktiver, der befinder sig i boet, og som modsvarer de tekniske reserver. En realisering af denne tanke vil dog kræve nøje overvejelser og mere indgående drøftelser mellem ministeriet og societetet.

I øvrigt henvises til artiklerne i Nordisk Forsikrings Tidsskrift, nr. 4 1979, side 253, 263 og 268, og i særdeleshed betragtningen på side 266.

22. ad § 187

Den foreslåede regel i stk. 1 følger ikke normal revisionspraksis og må anses for uforholdsmæssig i betragtning af, at revisorerne i forvejen ved en påtegning på regnskabet redegør for revisionens resultater. Det foreslås derfor at udelade § 187, stk. 1, og at sammenarbejde §§ 186 og 187, stk. 2.

23. ad § 190, stk. 2

Det foreslås at tilføje:

»Om pålægget og indholdet af revisorerens svar skal der gives meddelelse til bestyrelsen«.

24. ad § 209

Societetet har intet principielt at indvende imod, at der inden for bygningsbrandforsikring etableres en speciel ordning, der skal sikre forsikringsdækning i tilfælde af et her koncessioneret selskabs konkurs. Det henstilles, at nærmere regler må blive udarbejdet i samråd med societetet, hvorved bemærkes, at en ordning, der baseres på en gensidighed for alle selskaber med koncession, næppe vil være velegnet, når denne branche i fuld udstrækning bliver underkastet reglerne om frie tjenesteydelser indenfor fællesskaberne.

25. ad § 221

Ifølge stk. 1 skal regnskabs- og revisionsreglerne i kapitlerne 14 og 20 finde anvendelse på udenlandske forsikringselskaber »i det omfang forsikringstilsynet bestemmer«.

Societetet går ud fra, at sådanne regler fastsættes efter forhandling med repræsentanter for selskabernes henværende generalagenturer.

26. ad §§ 236 og 238

Forslaget om strukturændring af tilsynet fandtes allerede i lovforslag nr. 156 1977, §§ 209 og 211. Herom udtalte societetet i en henvendelse af 3. juni 1977 til folketingets erhvervsudvalg bl. a.:

»Assurandør-Societetet er selvsagt enig i, at forsikringselskaberne bør være undergivet offentligt tilsyn. Selskaberne har under det gældende tilsyn ikke altid kunnet være enig i dettes afgørelser, men erkendes må, at Forsikringsrådets gældende struktur har tilladt en både effektiv, hurtig og smidig sagsbehandling, og der ses ikke at være anledning til en ændring af denne struktur.

Tilsynsloven – som f. eks. monopolloven – en rammelov, men giver detaljerede regler for forsikringsvirksomhedens udøvelse, med det primære sigte af hensyn til forsikringstagerne at sikre selskabernes soliditet. Tilsynets opgave er derfor i første række at påse, at disse regler efterleves, og at træffe afgørelser inden for de grænser, som lovbestemmelserne fastlægger. Dette er i alt væsentligt tekniske afgørelser, som kræver betydelig faglig indsigt og ekspertise. Societetet må derfor nære bekymring ved den foreslåede strukturændring, der må formodes at ville medføre en komplicering af tilsynsarbejdet med deraf følgende forsinkelse og fordyrelse af dette.

Societetet er enig i, at de af Forsikringskommissionen foretagne undersøgelser bør videreføres, og forslaget om en modernisering af tilsynets beretningsvirksomhed, således at offentligheden får et lettere tilgængeligt og mere overskueligt grundlag for vurdering af forsikrerhvervets virke, kan societetet derfor tilslutte sig, men det ses ikke, at den foreslåede opbygning af tilsynet skulle være mere velegnet til at realisere dette mål end det nuværende tilsyn.

Skulle folketinget være af den opfattelse, at en ændring af rådets aktuelle struktur er påkrævet, må societetet på det foreliggende grundlag foretrække, at tilsynet organiseres

alene som et direktorat struktureret på samme måde som banktilsynet.«

Det anførte dækker stadig societetets opfattelse.

27. ad § 241, stk. 4

Societetet har vanskeligt ved at forstå ændringerne i forhold til lovforslag nr. 156 1977, § 211, stk. 4, og lovforslag nr. 250 1978, § 219, stk. 4, idet der i den nu foreliggende tekst ikke synes at være taget stilling til beregningen af bidraget for gruppe 5: selskaber, der udøver anden virksomhed end livsforsikring.

28. ad § 246

Under forudsætning af, at forsikringstilsynet omstruktureres som foreslået efter principperne for Monopoltilsynet, kan societetet tiltræde etableringen af en til Monopolankenævnet svarende klageinstans: forsikringsnævnet. I monopollovens § 18, stk. 1, opstilles imidlertid nærmere regler for, hvem der kan udnævnes til medlemmer af Monopolankenævnet, hvorimod ministerens udnævnelseskompetence med hensyn til forsikringsnævnet er ganske fri. Denne forskel er efter societetets opfattelse ikke velmotiveret, og det henstilles derfor, at det i stk. 3 ad modum monopollovens § 18 foreskrives, at formanden skal opfylde betingelserne for at kunne beskikkes som højesteretsdommer, at et af medlemmerne skal have særligt kendskab til forsikring, og at et medlem udnævnes efter forhandling med Assurandør-Societetet.

Ifølge stk. 1 er det hovedreglen, at tilsynets afgørelser indbringes for industriministeren, idet nævnets kompetence er begrænset til afgørelser i henhold til de særligt opregnede paragraffer. Det er vanskeligt at se, hvilke retningslinjer der er lagt til grund for denne opregning, og efter societetets opfattelse er der en række andre tilsynsafgørelser, som rettelig burde indbringes for forsikringsnævnet. Societetet anmoder om at få lejlighed til at drøfte dette spørgsmål nærmere med ministeriet.

Societetet finder endelig anledning til at gentage sine bemærkninger i udtalelsen af 18. november 1976 om et sådant uvildigt nævn:

»Da mange af de afgørelser, som i hen-

hold til loven kan træffes af forsikringstilsynet, kan have en for det pågældende selskabs fortsatte virksomhed helt afgørende betydning, bør der endvidere være en adgang for forsikringstilsynet og det foreslåede ankenævn til at give en anke eller indbringelse for domstolene inden for en vis rimelig frist opsættende virkning, når dette kan ske, uden at forsikringstagernes interesser derved bliver bragt i fare. På samme måde bør offentliggørelsen af en påanket afgørelse kunne udsættes.«

29. ad § 260

Loven foreslås sat i kraft den 1. januar 1981, og ifølge § 270 skal regnskabsreglerne finde anvendelse allerede fra det regnskabsår, der begynder samme dag. Under hensyntagen til, at loven tidligst kan ventes færdigbehandlet i folketinget medio 1980, forekommer den foreslåede tidsfrist inden lovens ikrafttræden alt for kort. Societetet må henstille, at ikrafttrædelsestidspunktet udskydes til 1. januar 1982, og at §§ 264 og 270 justeres i overensstemmelse hermed.

En sådan udsættelse forekommer så meget mere begrundet, som der i lovforslaget tilsyneladende ikke er foretaget de ændringer, som en gennemførelse af EFs 1. livsforsikringsdirektiv nødvendiggør. Til dette spørgsmål, som nu er genstand for overvejelser i Livs- og Pensionsforsikringsselskabernes Forning, må societetet i øvrigt forbeholde sig at vende tilbage senere, eventuelt ved en henvendelse direkte til folketingets erhvervsudvalg.

30. ad § 261, stk. 4

Denne særlige overgangsbestemmelse er relevant i hvert fald for to store pensionsforsikringsselskaber, ifølge hvis vedtægter bestyrelsesmedlemmerne tillige har sæde i repræsentantskabet. Der ses ikke nogen grund til, at disse vedtægter, der har fungeret tilfredsstillende siden selskabernes start, skulle ændres, og societetet henstiller derfor, at overgangsbestemmelsens tidsbegrænsning på 5 år slettes.

Tilsvarende henstilling fremføres vedrørende stk. 5, medmindre dette stykke i konsekvens af det ovenfor ad § 104, stk. 4, anførte slettes.

Med venlig hilsen

P. K. V.

H. O. THULSTRUP

M. Bojesen-Koefoed

Ændringsforslag

til

forslag til lov om forsikringsvirksomhed (L 165)

Af industriministeren:

Til § 84

Til § 61

1) I *stk. 3* ændres »5 pct.« til: »10 pct.« (2 steder) og »50.000« til: »100.000«.

2) I *stk. 4, sidste pkt.*, udgår »enhver«, og i stedet indsættes: »offentlige myndigheder, aktionærer, bestyrelsesmedlemmer og en repræsentant for arbejdstagerne i selskaber, hvor der ikke er valgt bestyrelsesmedlemmer i henhold til § 83, stk. 2, 3. pkt., og stk. 3. Andre, der måtte være interesseret heri, kan ved skriftlig henvendelse til selskabet få tilsendt udskrift af fortegnelsen. Selskabet er berettiget til at opkræve et gebyr, der dækker omkostningerne ved fremstilling og forsendelse af udskriften.«

3) I *stk. 6* udgår »hvor stor en del af stemmerettighederne eller aktiekapitalen de disponerer over«, og i stedet indsættes: »navn, stilling og bopæl.«

Til § 83

4) I *stk. 3* ændres »der indgår i en koncern« til: »der i henhold til § 4, stk. 1, udgør en koncern«.

5) *Stk. 4* udgår.

Stk. 5, 6, 7 og 8 bliver herefter stk. 4, 5, 6 og 7.

6) I *stk. 3, udgår 2. pkt.*, og i stedet indsættes:

»Hver arbejdstager kan afgive et antal stemmer svarende til halvdelen af antallet af medlemmer, der skal vælges. Såfremt det antal stemmer, der kan afgives efter 2. punktum, ikke udgør et helt tal, afrundes opad.«

Stk. 3, 3. og 4. pkt., bliver herefter stk. 3, 4. og 5. pkt.

7) I *stk. 6* ændres »§ 83, stk. 5« til: »§ 83, stk. 4«.

8) I *stk. 7* tilføjes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) mulighed for at undlade afholdelse af valg i henhold til § 83, stk. 2, 3. pkt., og stk. 3, såfremt der kun er opstillet det antal kandidater, der skal vælges som bestyrelsesmedlemmer og som suppleanter,«.

Nr. 4), 5) og 6) bliver herefter nr. 5), 6) og 7).

Til § 92

9) *2. pkt.* affattes således:

»Et datterselskabs bestyrelse skal endvidere underrettes om beslutninger af betydning for datterselskabet, forinden endelig stillingtagen finder sted.«

Bemærkninger

Til nr. 4

Ved ændringsforslaget imødekommes de fra flere sider fremsatte ønsker om, at reglerne om koncerntrepræsentation kun skal finde anvendelse på koncerner, der omfattes af aktieselskabslovens § 2, stk. 1.

Herved undgår man, at den usikkerhed, som lovens koncerndefinition i § 2, stk. 2, fører med sig, om, hvornår selskaber med en vis indbyrdes forbindelse udgør en koncern, ikke opstår ved anvendelsen af reglerne om arbejdstagernes ret til repræsentation i en koncerns moderselskab.

Da det imidlertid må anses for hensigtsmæssigt, at samme koncernbegreb gælder i alle tilfælde, hvor lovens koncerntregler anvendes, er det hensigten at arbejde frem mod en ny fælles koncerndefinition, der ikke fører samme usikkerhed med sig som det i lovens § 2, stk. 2, definerede koncernbegreb.

Til nr. 5

Ændringsforslaget er en konsekvens af nr. 4, hvorefter reglerne om koncerntrepræsentation kun skal finde anvendelse på koncerner i henhold til § 4, stk. 1.

Til nr. 6

En mindretalsbeskyttelse i det væsentligste svarende til den gældende valgordning foreslås indført ved bestemmelsen om, at hver arbejdstager kun kan afgive et antal stemmer svarende til halvdelen af antallet af medlemmer, der skal vælges.

Til nr. 8

Med bestemmelsen foreslås indført en bemyndigelse for ministeren til at fastsætte regler om fredsvalg.

Efter de gældende regler har der været en pligt til afholdelse af valg, selv om der kun var opstillet det antal kandidater, der ifølge loven skulle vælges. Forslaget har til formål at lette selskaberne for unødige og omkostningskrævende valghandlinger.

Til nr. 9

Med ændringsforslaget er der tilsigtet en klargøring af den mulighed, bestemmelsen giver et datterselskab for at ytre sig om beslutninger vedrørende forhold af betydning for selskabet, forinden beslutning træffes.